

Офіс Президента України

Департамент з питань звернень громадян

04.10.2022 № 22/1-09/2937

На № 2662 ДІГ 27.09.2022

Денису Валерійовичу

Шановний Денисе Валерійовичу!

На Ваш запит, що надійшов до Управління доступу до публічної інформації Департаменту з питань звернень громадян Офісу Президента України, повідомляємо таке.

За Конституцією України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (частина друга статті 19).

Основним Законом України визначено, що єдиним органом законодавчої влади в Україні є парламент – Верховна Рада України, до повноважень якої належить прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85).

Президент України підписує закони, прийняті Верховною Радою України, а також має право вето щодо прийнятих законів (крім законів про внесення змін до Конституції України) з наступним поверненням їх на повторний розгляд Верховної Ради України (пункти 29, 30 частини першої статті 106).

Кабінет Міністрів України в межах своєї компетенції видає постанови і розпорядження, які є обов'язковими до виконання; акти Кабінету Міністрів України підписує Прем'єр-міністр України (частини перша, друга статті 117).

Конституцією України не передбачено повноважень Глави держави щодо затвердження актів, прийнятих Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України.

Конституцією України встановлено, що виключно законами України визначаються права і свободи людини і громадянина, гарантії цих прав і свобод; основні обов'язки громадянина; основи національної безпеки; правовий режим воєнного та надзвичайного стану (пункти 1, 17, 19 частини першої статті 92).

Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України (частина перша статті 64 Основного Закону України).

Водночас, в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії

цих обмежень. При цьому не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції (частина друга статті 64 Основного Закону України). Стаття 33 Конституції України у переліку прав і свобод, які не можуть бути обмежені, не зазначена.

Статтею 33 Конституції України гарантується свобода пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом (частина перша).

Законом України «Про правовий режим воєнного стану» в умовах воєнного стану допускається тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень (стаття 1).

Вичерпний перелік конституційних прав і свобод людини і громадянина, які тимчасово обмежуються у зв'язку з введенням воєнного стану із зазначенням строку дії цих обмежень, а також тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень зазначаються в указі Президента України про введення воєнного стану (стаття 6 названого Закону).

У зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102–ІХ, в Україні введено воєнний та встановлено, що тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права і свободи людини і громадянина, передбачені статтями 30 – 34, 38, 39, 41 – 44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб в межах та обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

Заборона або обмеження на вибір місця перебування чи місця проживання осіб на території, на якій діє воєнний стан, є одним із заходів правового режиму воєнного стану, визначених статтею 8 вказаного Закону.

Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 65/2022 (затверджений Законом України від 3 березня 2022 року № 2105-ІХ) оголошено загальну мобілізацію.

Згідно зі статтею 22 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» громадянам, які перебувають на військовому обліку, з моменту оголошення мобілізації забороняється зміна місця проживання без дозволу посадової особи, визначеної у частині третій цієї статті.

Зазначаємо також, що відповідно до Конституції України захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є обов'язком громадян України (стаття 65).

З повагою

Заступник Керівника –
керівник управління доступу
до публічної інформації

О.ХРИПУНОВ